

ACCOUNTANTSVERSLAG 2019

10

Inhoudsopgave

**1. DASHBOARD
ACCOUNTANTSCONTROLE**

**2. UITKOMSTEN
JAARREKENINGCONTROLE**

**3. RESULTAAT &
FINANCIËLE POSITIE**

**4. BELANGRIJKSTE
BEVINDINGEN**

BIJLAGEN

1. Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING

- ▶ De jaarrekening 2019 is getrouw.
- ▶ De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2019 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen en daarmee dus rechtmatig.
- ▶ Ongecorrigeerde controleverschillen blijven onder de goedkeuringstolerantie.
- ▶ Jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
- ▶ De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.
- ▶ De WNT is nageleefd.
- ▶ De samenwerking is constructief en plezierig verlopen.

RESULTAAT 2019

Het gerealiseerde resultaat over 2019 bedraagt, na mutaties in de reserves, €95.000 positief. Dit voordeel is vooral ontstaan door de lagere realisatie van personeelslasten. Over de bestemming van het resultaat dient nog een formeel besluit te worden genomen. In de jaarstukken is een voorstel hiertoe opgenomen.

Het ratio weerstandsvermogen van de BSGR is kleiner dan 1. Dit betekent dat de gekwantificeerde risico's groter zijn dan het beschikbare eigen vermogen.

(x €1)	2019	Begroting (na wijziging)
Saldo van baten en lasten	207.000 (nadelig)	315.000 (nadelig)
Mutatie reserves	302.000 (onttrokken)	315.000 (onttrokken)
Resultaat	95.000 (voordelig)	0

TOP 3-AANDACHTSPUNTEN VOOR 2020

Op basis van onze uitgevoerde interim- en eindejaarscontrole constateren wij de volgende aandachtspunten voor de BSGR voor 2020 (en verder):

- ▶ Opvolging beheersing rondom betalingsproces.
- ▶ Afsluitproces administratie
- ▶ Rechtmatigheidsverantwoording 2021

Daarnaast hebben we geconstateerd dat de aandachtspunten uit accountantsverslag 2018 zijn opgevolgd.

BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

- ▶ We hebben geconstateerd dat een betaling dubbel is uitgevoerd.
- ▶ In 2019 is een nieuwe notitie reserves en voorzieningen door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Hierin is opgenomen dat 5% van de lasten als eigen vermogen mag worden aangehouden. De formulering van dit besluit is niet zodanig dat een eensluidende interpretatie kan worden ingenomen op dit punt. Wij adviseren u de interpretatie expliciet te maken.
- ▶ Hiervoor genoemde besluitvorming heeft plaatsgevonden na formele vaststelling van het normenkader 2019, waarin nog de oude notitie reserves en voorzieningen is vermeld. Wij raden u aan in het vervolg deze agendapunten om te wisselen en vaststelling van het normenkader pas als laatste punt te behandelen.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 De jaarrekening is getrouw & rechtmatig

2.2 Ontwikkelingen en aandachtspunten voor 2020

2.1 De jaarrekening is getrouw en rechtmatig

De jaarrekening 2019
is getrouw

Getrouwheid

Wij hebben bij de jaarrekening 2019 van de BSGR een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid. Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva per 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang welke door de organisatie zijn gecorrigeerd. Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle een tweetal resterende controleverschillen geconstateerd ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1)	Getrouwheidsfouten	Rechtmatigheidsfouten	VERWIJZING
Te laag verantwoorde kosten met betrekking tot boekjaar 2019	10.249	10.249	§
Te laag verantwoorde opbrengsten met betrekking tot boekjaar 2019	-/-22.936	-/-22.936	§
Totaal	12.687	33.185	

De goedkeuringstolerantie bedraagt € 114.700 voor fouten en € 344.100 voor onzekerheden.

Fouten groter dan € 5.735 dienen wij mee te nemen in de evaluatie van de controleverschillen voor onze oordeelsvorming. Deze hebben wij hierboven in de tabel gerapporteerd.

Rechtmatigheid

Wij hebben bij de jaarrekening 2019 van de BSGR een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de rechtmatigheid. Een goedkeurende verklaring met betrekking tot rechtmatigheid betekent dat de baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2019 in overeenstemming zijn met de relevante wet- en regelgeving. We verwijzen hierbij naar het normenkader welke is vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 27 juni 2019, mede onder verwijzing naar onze bevinding en aanbeveling ten aanzien van het maximaal eigen vermogen.

De ongecorrigeerde fouten onder het kopje rechtmatigheidsfouten hebben wij ongesaldeerd meegewogen in het oordeel over de rechtmatigheid van de jaarrekening 2019 en bedragen € 33.185

De jaarrekening 2019
is rechtmatig

2.1 De jaarrekening is getrouw en rechtmatig

Wet Normering
Topinkomens is juist
gerapporteerd

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor de BSGR geldt dat de directeur en plaatsvervangend directeur als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2019 niet meer bedragen dan € 194.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2019 van de BSGR niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2019 voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Aandachtspunten 2020

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2019 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven. Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende aandachtspunten voor het komende jaar benoemen.

Betaalproces

1. Opvolging beheersing rondom betalingsproces.

Wij hebben geconstateerd dat aanpassing van aanvankelijk bepaalde codering van inkoopfacturen niet via het zogenaamde memoriaalboek verlopen, maar dat de oorspronkelijke boekingsregel wordt aangepast. Hierdoor wordt de factuur technisch gezien nogmaals in de betalings-workflow aangeboden. Naar verluidt vindt achteraf controle plaats op eventueel dubbel betaalde facturen. Deze controle achteraf is echter niet zodanig zichtbaar dat wij deze kunnen reproduceren. Als gevolg van deze systeemkeuze is een factuur met betrekking tot de huur van het kantoor ten bedrage van € 182.706 twee keer betaald, waarvan één keer in 2020. Wij bevelen sterk aan deze werkwijze te heroverwegen en ten allen tijde gebruik te maken van de mogelijkheden van het memoriaalboek. Deze bevinding onderstreept verder ook onze aanbevelingen die wij in de managementletter, d.d. 31 oktober 2019, hebben gedaan in het kader van de betaalorganisatie van de BSGR.

Afsluiting administratie

2. Afsluitproces administratie

De afsluiting van het boekjaar 2018 in Exact leek niet correct verlopen, aangezien vanuit de uitdraaien ter controle hiervan verschillende cijfers bleken. Uit nader onderzoek is gebleken dat verwarring kan ontstaan over de definitie van de verschillende rapporteringsmogelijkheden van Exact (boekingsdatum versus rapporteringsdatum). Wij adviseren u voor u en uw medewerkers helder te krijgen welke rapportvariant in welke situatie van toepassing is en hier eenduidige werkafspraken voor te maken ten behoeve van uw interne controles en op te stellen P&C-documenten.

Rechtmatigheids- verantwoording 2021

3. Rechtmatigheidsverantwoording 2021

Vanaf boekjaar 2021 is het bestuur zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening van de BSGR. Uit de notitie van de commissie BBV blijkt dat een standaard model van de verklaring komt, rechtmatigheid wordt beperkt tot drie rechtmatigheidsaspecten, het algemeen bestuur de tolerantiegrenzen kan bepalen (tot 3%) en bevindingen moeten worden opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering. De commissie BADO komt naar verwachting ook nog met een nadere uitwerking en toelichting. Omdat de accountant in zijn getrouwheidsoordeel tevens een oordeel dient te geven over de rechtmatigheidsverantwoording, vragen wij u ons te blijven betrekken in het proces.

Opvolging aandachtspunten 2018

Opvolging aandachtspunten 2018

We hebben daarnaast vastgesteld dat onze aandachtspunten uit voorgaand jaar zijn opgevolgd:

- ▶ De regeling financieel beheer 2014 is aangepast naar de huidige werkwijze met investeringskredieten en tussentijdse rapportages
- ▶ Per 1 januari 2020 is gemeente Leiderdorp als deelnemer toegetreden tot de BSGR. De conversie van de data vanuit Leiderdorp is door IT-auditors van BDO getoetst.
- ▶ Voor de inhuur van personeel is in 2019 een nieuwe aanbesteding uitgeschreven. De oude leveranciers konden niet voldoen aan de vraag van de BSGR, waardoor regelmatig buiten de afgesloten contracten moest worden ingehuurd.
- ▶ We hebben vastgesteld dat de telling van de kleine kas getekend wordt door de verantwoordelijke medewerkers.
- ▶ In de begroting 2019 zijn de investeringskredieten begroot, hiermee wordt het risico op overschrijding van de investeringskredieten gemitigeerd. De investeringskredieten zijn tevens gedurende het jaar aangepast.

RA11998

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2019

3.2 Uw financiële positie vergeleken

3.1 Resultaat 2019

Resultaat 2019 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 95.000

Het resultaat van BSGR over het jaar 2019 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 95.000 voordelig. In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (x €1)	Realisatie 2019	BEGROTING NA WIJZIGINGEN	VERSCHIL
Saldo van baten en lasten	-/- 207.000	-/- 315.000	+ 108.000
Onttrekkingen reserves	302.000	315.000	-/- 13.000
Dotatie aan reserves	0	0	0
Resultaat	95.000	0	95.000

Belangrijkste afwijkingen in het resultaat 2019.

De begroting na wijziging is tot stand gekomen na de schriftelijke vergadering van het AB, waarin de begrotingswijziging december 2019 is vastgesteld. We verwijzen voor de afwijkingen naar het jaarverslag van de BSGR waarin de afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn toegelicht. Het resultaat 2019 wijkt minder dan 1% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces.

In de afwijkingen tussen de realisatie 2019 en 2018 zijn een aantal afwijkingen zichtbaar:

- 1) De personeelskosten zijn met €400.000 gestegen. Deze stijging wordt veroorzaakt door het toegenomen werk in zowel aantallen objecten en aanslagen, alsook de toegenomen aantal bezwaren door no-cure-no-pay bureaus.
- 2) Stijging van de kostenvergoedingen bij toegekende bezwaren door met name de no-cure-no-pay bureaus. Deze kosten zijn door de BSGR niet te vermijden als gevolg van wet- en regelgeving waaraan de BSGR dient te voldoen.

Controle begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2019, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door het algemeen bestuur nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Belangrijk hierbij is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Wij hebben onze controle geen begrotingsoverschrijdingen geconstateerd.

3.2 Uw financiële positie vergeleken (1/2)

Kengetallen moeten in relatie tot elkaar worden gezien

Signaleringswaarden
GTK 2020

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de BSGR. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Signaleringswaarden volgens het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 (GTK 2020)

Vanuit hun taak als financieel toezichthouder hebben de twaalf provincies een gemeenschappelijk financieel toezichtkader opgesteld dat vanaf begrotingsjaar 2021 gaat gelden. In het GTK 2020 zijn signaleringswaarden opgenomen voor de financiële kengetallen zoals opgenomen in het jaarverslag van de BSGR.

Weerstandsratio	Betekenis
≥ 2.0	Uitstekend
$1.4 < 2.0$	Ruim voldoende
$1.0 < 1.4$	Voldoende
$0.8 < 1.0$	Matig
$0.6 < 0.8$	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

Waarderingcijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	$< 90\%$	90% - 130%	$> 130\%$
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	$< 90\%$	90% - 130%	$> 130\%$
Solvabiliteitsratio	$> 50\%$	20% - 50%	$< 20\%$
Grondexploitatie	$< 20\%$	20% - 35%	$> 35\%$
Structurele exploitatieruimte	$> 0\%$	0%	$< 0\%$
Belastingcapaciteit	$< 95\%$	95% - 105%	$> 105\%$

RA11998

3.2 Uw financiële positie vergeleken (2/2)

Uw financiële positie

Uw weerstands-
vermogen is 0,67

De gemeente kan aan
haar langetermijn-
verplichtingen voldoen

Kengetallen

Weerstandsvermogen BSGR is onvoldoende

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het bestuur een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 625.000. Deze capaciteit bestaat volledig uit de vrij besteedbare algemene reserve. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. De BSGR heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 925.000. Het weerstandsvermogen van de BSGR bedraagt hiermee 0,67 en is volgens het GTK2020 onvoldoende te noemen. Wij geven u in overweging als bestuur en directie een dialoog te voeren over een eventueel gewenst minimaal eigen vermogen, aangezien nu alleen afspraken zijn gemaakt over het maximum eigen vermogen.

De risico's die de BSGR komende jaren op zich af ziet komen overstijgen de beschikbare middelen. In de kadernota 2021 heeft de BSGR om structureel aanvullende middelen gevraagd.

Solvabiliteit en netto-schuldquote

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2019 12,3%. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de BSGR in staat is om haar verplichtingen op lange termijn de voldoen.

De netto schuldquote bedraagt -9,5%. De netto-schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden.

Zowel het weerstandsvermogen als de solvabiliteit zijn laag. Dit is het gevolg van het relatieve lage eigen vermogen en het hoge balanstotaal als gevolg van de balansposities voor de belastingheffing. De netto-schuldquote laat wel een positieve ontwikkeling zien ten opzichte van de signaleringswaarden volgens het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK2020). De BSGR kent immers geen externe financiering.

Kengetallen BSGR	Realisatie 2019 BSGR
Netto schuldquote	-9,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd	-9,5%
Solvabiliteitsratio	12,3%
Structurele exploitatieruimte	0,9%
Weerstandsratio	0,67

4. Belangrijkste bevindingen

4.1 Interne beheersing en bevindingen

Nog aandachtspunten in de interne beheersing. Onze controle vooral gegevensgericht. Zie ook managementletter 2019.

Dubbele betaling - geen impact op oordeel 2019

Eigen vermogen mogelijk € 11.000 te hoog

Interne beheersing en onze aanpak voor 2020

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze management letter d.d. 31 oktober 2019.

Samenvattend hebben wij geconstateerd dat er bij uw organisatie, net als veel andere gemeenten en gemeenschappelijke regelingen, nog aandachtspunten resteren. Dit betekent niet dat uw organisatie niet in control is, maar wel dat het in control zijn voor ons niet toetsbaar blijkt uit controlesporen in de processen en systemen. Derhalve konden wij het afgelopen jaar voor onze controle (nog) niet steunen op uw interne beheersing en hebben wij de jaarrekening voornamelijk achteraf en gegevensgericht gecontroleerd (middels deelwaarnemingen, cijferbeoordelingen, steekproeven, etc.).

Bevindingen jaarrekeningcontrole 2019

Dubbele betaling en betalingsproces

Kortheidshalve verwijzen wij voor de opmerking t.a.v. de oorzaak en aanbeveling van de dubbel betaalde huurfactuur naar de passage op pagina 8 van dit verslag. In het verlengde, specifiek ten aanzien van het betalingsproces hebben wij ook in de managementletter bevindingen en aanbevelingen gemeld.

Voor betaling van inkoopfacturen die via Elvy de workflow hebben doorlopen geldt dat in beginsel sprake is van een deugdelijke procesgang, al zien wij hier een tweetal mogelijke risico's in, te weten:

- Adequate controle van wijzigingen in stamgegevens van crediteuren is niet preventief geborgd in de procesgang, maar controle vindt plaats op aangeven van degene die de wijziging heeft doorgevoerd. Een expliciete controle van de volledigheid van gewijzigde stamgegevens is niet in het proces geborgd;
- Indien facturen achteraf worden overgeboekt, ook als deze via de workflow in Elvy zijn gelopen, komen deze nogmaals in de workflow betalingen terecht. De zichtbare borging ter voorkoming van dubbele betaling hebben wij niet aangetroffen

Bij de controle van facturen wordt in Elvy bedrag en bankrekeningnummer aangesloten met de oorspronkelijke factuur, echter kunnen in Exact nog wijzigingen worden aangebracht. Doordat controle later in het proces met beperkte diepgang plaatsvindt wordt het risico op onjuiste betalingen niet volledig gemitigeerd.

Eigen vermogen

In 2019 is een nieuwe nota reserves en voorzieningen door u aangenomen. De formulering van het gewenste maximum eigen vermogen in deze nota is echter niet eenduidig te interpreteren, zoals:

- Over 2019 is nog geen maximum eigen vermogen van toepassing en is geen sprake van terugbetaling aan de deelnemers;
- Het maximum eigen vermogen wordt bepaald op basis van de begroting jaar t+1 en afgezet tegen het eigen vermogen ultimo jaar t;
- Het maximum eigen vermogen ultimo jaar t wordt gebaseerd op de werkelijke lasten in het jaar t

Op basis van de tekst van de notitie lijkt de tweede interpretatie de juiste te zijn, waarbij dan sprake zou zijn van een te hoge reserve ten bedrage van € 11.000. Gezien de relatief beperkte omvang beïnvloedt dit niet ons oordeel. Wel adviseren wij u de bedoeling van het besluit explicieter te maken ter voorkoming van onbedoelde misverstanden in de toekomst.

4.1 Interne beheersing en bevindingen (2/2)

Ongecorrigeerde fouten

Te laag verantwoorde kosten

Na het opstellen van de jaarrekening bleek dat een leverancier enkele facturen per email had verzonden aan een medewerker van de BSGR. Deze medewerker was reeds uit dienst, als gevolg waarvan deze facturen aanvankelijk niet zijn opgemerkt. Pas in 2020 is gebleken dat deze facturen waren ontvangen en feitelijk in de administratie 2019 verantwoord hadden moeten zijn. Alle tot heden ontvangen facturen getotaliseerd leidt tot een te laag verantwoorde last van €10.249. Er zijn geen andere inkoopfacturen die aan deze medewerker zijn verstuurd welke niet zijn verantwoord.

Te laag verantwoorde opbrengsten

In 2020 is door de BSGR een factuur verstuurd aan een deelnemer voor ondersteunende werkzaamheden met betrekking tot 2019 ten bedrage van € 22.936 exclusief btw. Deze factuur is abusievelijk niet in de opbrengsten 2019 verantwoord. Derhalve hebben wij deze als controleverschil opgenomen.

Bijlagen

A Onze controle

A. Onze controle

De jaarrekening vormt het object van onze controle

Wij passen een materialiteit toe in overeenstemming met het BADO ter grootte van 1% van de lasten

Wij zijn onafhankelijk van de BSGR

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de Belastingssamenwerkign Gouwe-Rijnland, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld zijn in overeenstemming met het BBV. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 10 oktober 2019 met kenmerk 'MS/BvW/RA11161'.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door het Algemeen Bestuur vastgestelde toleranties gehanteerd. Het Algemeen Bestuur heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 114.700. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 5.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording. Voor de WNT gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controle cliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij bevestigen dat we geen giften hebben gegeven aan dan wel aangenomen van de organisatie of haar personeel. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

Controleaanpak en de belangrijkste risico's

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 10 oktober 2019. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een systeemgerichte en risicogerichte benadering, waarbij gesteund wordt op de opzet, het bestaan en de werking van de aanwezige administratieve organisatie en de daarin opgenomen beheersingssystemen. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van de BSGR. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

De risico's met een hoge waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Deze risico's betreffen:

- ▶ Management override waarbij doorbreking van controletechnische functiescheiding plaatsvindt vanuit de leiding
- ▶ Ongeautoriseerde handelingen in systemen

Strekking van de controle-verklaring

Aangezien de jaarrekening 2019 van de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland aan de daaraan te stellen eisen voldoet, zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken bij deze jaarrekening. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle zijn afdoende behandeld en onze controle is op enkele formele zaken afgerond. Deze formele zaken worden vóór vaststelling van de jaarrekening door het Algemeen Bestuur afgewikkeld met de directie.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland zijn gebaseerd op de veronderstelling dat de organisatie als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het bestuur. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het bestuur ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken

Wij kunnen ons vinden in het standpunt van de directie ten aanzien van de continuïteitsveronderstelling

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De grondslagen van de jaarrekening 2019 zijn aanvaardbaar

De jaarstukken 2019 van uw organisatie bestaan uit:

- ▶ Het jaarverslag 2019 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- ▶ De jaarrekening 2019 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief taakvelden).

In het onderdeel ‘programmaverantwoording’ van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw organisatie zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2019. In 2019 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw organisatie. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het bestuur en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Naar aanleiding van de controle hebben wij geen fraudegevallen of non-compliance te rapporteren

Wij hebben geen tekortkomingen geconstateerd die de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking bedreigen

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en de mogelijke fraudesituaties besproken met de directie en functionaris(sen). Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar klant specifieke omstandigheden zoals de geografische plaats van de activiteiten, hebben we gekeken naar de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben we beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn.

Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Bij die werkzaamheden hebben wij geen materiële non-compliance geconstateerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. De interim-controle heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

bdo.nl